

Social- och utbildningsförvaltningen
Barbro Forsberg Nystedt, 0240-866 36
barbro.nystedt@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Rapportering av driftkostnader och investeringar för Utbildning, uppföljningstillfälle 1, år 2021

Förvaltningens förslag till beslut

1. Social- och utbildningsnämnden godkänner periodens rapportering, enligt bilaga 1 daterad 12 mars 2021.
2. Social- och utbildningsnämnden fastställer strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, enligt bilaga 2 daterad 17 mars 2021.
3. Social- och utbildningsnämnden fastställer handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, enligt bilaga 3 daterad 17 mars 2021.
4. Social- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att verkställa strukturplanens åtgärder, med återrapport vid nästa uppföljningstillfälle.
5. Social- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att verkställa handlingsplanens åtgärder, med återrapport vid nästa uppföljningstillfälle.

Sammanfattning

Nämnderna ska tre gånger under pågående år rapportera till kommunstyrelsen hur det går med driftskostnaderna och investeringarna. Detta görs som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder.

Denna rapportering av social- och utbildningsnämndens ekonomiska läge för verksamhetsområdet Utbildning avser perioden januari–februari 2021, och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1). Prognosen för driftskostnaderna beaktar de åtgärder som framgår av föreslagna strukturplan (bilaga 2) och handlingsplan (bilaga 3).

Driftkostnader. Under perioden var nettokostnaderna för den löpande verksamheten totalt 3,8 mnkr högre än periodens budgeterade nivå, med störst avvikelse för personalskuld förändring om 7,2 mnkr. Utan ytterligare åtgärder väntas det till årets slut kvarstå en negativ budgetavvikelse på 5,0 mnkr. Därför föreslås i en handlingsplan korrigerande åtgärder. Den slutgiltiga prognosen för helåret beaktar struktur- men inte handlingsplanens åtgärder och visar att driftbudgeten kommer överskridas med 5,0 mnkr.

Investeringar. Av det totala investeringsanslaget för året på 4,0 mnkr har 4,0 mnkr bokförts under perioden. Enligt prognos kommer 4,0 mnkr av anslaget att upparbetas och bokföras till årets slut (100 procent).

Beskrivning av ärendet

God ekonomisk hushållning och kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket handlar om att på kortare och längre sikt klara både verksamhet och ekonomi. Fullmäktiges uppsatta mål för verksamheten ska nås inom ramen för en sund ekonomi där även de finansiella målen nås.

Som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder ska nämnderna och bolagen tre gånger under pågående år rapportera hur det går med driftkostnaderna och investeringarna. Vid samma tillfällen ska koncernekonomichefen rapportera kommunens resultat och balanskravsresultat liksom hur det går med de finansiella målen. Kommundirektörens stab ska rapportera hur det går med de övergripande verksamhetsmålen.

Både fullmäktiges verksamhetsmässiga och finansiella mål ska nås

Att styra mot verksamhetsmålen handlar om att över tid förbättra och utveckla verksamheten i önskad riktning. Mål och ambitionsnivåer ska nås inom ramen för de drift- och investeringsbudgetar som har tilldelats nämnderna. Budgetbeslutet bygger i sin tur på att också de finansiella målen ska nås.

Fullmäktiges övergripande mål år 2021

Verksamhetsmål¹⁾	<p>En av landets bästa skolkommuner</p> <p>En bra kommun att växa upp i</p> <p>En tillväxtkommun</p> <p>En bra kommun att leva i</p> <p>En hållbar kommun</p>
Finansiella mål	<p>Resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag²⁾</p> <p>Oförändrad kommunal skattesats³⁾</p> <p>Underliggande resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag för 2017–2021³⁾</p> <p>Självfinansieringsgrad investeringar $\geq 80\%$ för 2017–2021³⁾</p>

1) Fastställdes av fullmäktige 16 nov 2020 § 163

2) Fastställdes av fullmäktige 1 juni 2020 § 72, i budgetbeslutet för 2021

3) Fastställdes av fullmäktige 7 dec 2020 § 171, i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Genom rapporteringen ges kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella avvikelser i arbetet med att nå de verksamhetsmässiga och finansiella målen. Vid avvikelser mot driftbudgeten som väntas kvarstå till årets slut, ska nämnderna på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder.

Denna rapportering avser perioden januari–februari 2021

Denna rapportering av nämndens driftkostnader och investeringar för verksamhetsområdet Utbildning avser perioden januari–februari 2021 och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1). Det finns även en strukturplan med

långsiktiga effektiviseringsåtgärder (bilaga 2) samt en handlingsplan med eventuella bidragande åtgärder för att få nämndens och/eller kommunens ekonomi i balans till årets slut (bilaga 3). Prognosen för driftkostnaderna beaktar de föreslagna åtgärder som framgår av nämnda strukturplan, dock är handlingsplanen ej ännu inarbetad i prognosen.

Driftkostnader

För helåret 2021 har nämndens verksamhetsområde Utbildning en driftbudget för den löpande verksamheten på netto 477,4 miljoner kr (mnkr). För perioden januari–februari är det budgeterat ett belopp på 78,7 mnkr.

Under årets två första månader var driftkostnaderna netto totalt 3,8 mnkr högre än periodens budgeterade belopp (negativ avvikelse). Intäkterna var 2,7 mnkr högre än budget (positiv avvikelse), medan bruttokostnaderna var 6,5 mnkr högre (negativ avvikelse).

Väsentliga avvikelser under perioden, per verksamhetsområde:

Administration

- +1,6 mnkr i statsbidragsintäkter och motsvarande kostnader (avser riktade statsbidrag som inte budgeteras)
- +0,2 mnkr i bidrag från staten för sjuklöneersättningar
- +1,5 mnkr i lönekostnader som väntar på omkontering (tillhör nya vht för pedagogisk ledning samt stödfunktioner under Förskola resp Grundskola)
- -0,4 mnkr i personalskultsförändring (intäkt)
- -0,4 mnkr i IT-kostnader som ännu ej debiterats

Förskola

- +1,6 mnkr i personalskultsförändring (kostnad)
- -0,9 mnkr i lönekostnader – dock ska löner motsvarande 0,8 mnkr för pedagogisk ledning och stöd omkonteras hit från administrationsverksamheten, samtidigt som löner för timvikarier släpar med en månad varför egentligt utfall bedöms ligga högre än budget
- +0,3 mnkr i SoU-interna intäkter och motsvarande kostnader för resursfördelning
- -0,4 mnkr i eftersläpande städkostnader
- -0,1 mnkr i IT-kostnader som ännu ej debiterats

Grundskola

- +6,0 mnkr i personalskultsförändring (kostnad)
- -0,9 mnkr i lönekostnader – dock ska löner motsvarande 0,7 mnkr för pedagogisk ledning och stöd omkonteras hit från administrationsverksamheten, samtidigt som löner för timvikarier släpar med en månad varför egentligt utfall bedöms ligga högre än budget

- +0,8 mnkr i SoU-interna intäkter och motsvarande kostnader för resursfördelning
- +0,6 mnkr i kostnad för flerspråkighetstjänster
- -0,4 mnkr i eftersläpande städkostnader
- -0,4 mnkr i IT-kostnader som ännu ej debiterats

Gällande helårsprognos har förvaltningens sammanställning och jämförelse, av lagda budgetposter gentemot IT-center enligt tidigare debiteringsprinciper kontra förvaltningens tilldelade poster enligt den nya finansieringsmodellen, visat att kostnader enligt ny modell överskrider budgetposterna med 3,2 mnkr. Posten har i lagd prognos delats upp under de olika verksamhetsområdena utifrån hur stor andel respektive verksamhetsområde nyttjar sagda tjänster.

Vidare har en uppdatering av förväntat elevintag till särskolan nyligen gjorts i samband med verksamhetsbeskrivningen för 2022, och den visar på ett stort tillflöde av elever, dels fortlöpande nu under vårterminen, dels till årets hösttermin, utifrån aktuella bedömningar av de remisser som just nu handhas av habilitering och skolpsykologer. Helårsprognosen för särskoleverksamheten överskrider därmed budget med 1,8 mnkr.

I den redan mycket hårt ansträngda budget som gäller för 2021, ser förvaltningen ingen som helst möjlighet att balansera dessa prognosöverskridanden med neddragningar i någon annan del av verksamheten utan att dessa skulle drabbas orimligt hårt, bortom gränsen för att en grundläggande kvalitetssäkrad verksamhet alls ska kunna bedrivas. Den handlingsplan som presenteras har därför som enda åtgärd att tillkommande budgetmedel behöver äskas, och då detta är ett beslut som ligger utanför förvaltningens och nämndens ramar, har handlingsplanen inte inarbetats i liggande prognos.

Den slutgiltiga prognosen för helåret – som ej ännu beaktar handlingsplanens åtgärder – är att sålunda att driftbudgeten kommer överskridas med 5,0 mnkr.

Investeringar

För helåret 2021 har verksamhetsområdet ett investeringsanslag på 4,0 mnkr.

Under perioden januari–februari har 0 mnkr av anslaget upparbetats och bokförts.

Prognosen för helåret är att 4,0 mnkr av anslaget (100 procent) kommer upparbetas och bokföras.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför att en begäran om tillkommande budgetmedel om 5,0 mnkr kommer tillställas KS.

Barbro Forsberg Nystedt
Förvaltningschef

Bilagor

1. Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering av driftkostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 1 år 2021, daterad 12 mars 2021
2. Social- och utbildningsnämnden Utbildnings strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, uppföljningstillfälle 1 år 2021, daterad 17 mars 2021
3. Social- och utbildningsnämnden Utbildnings handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, uppföljningstillfälle 1 år 2021, daterad 17 mars 2021

Beslut skickas till

Förvaltningschef för verkställighet
Kommunstyrelsen för kännedom
Kommunstabens verksamhetscontroller för sammanställning
Ekonomienheten för sammanställning
Akten

Social- och utbildningsförvaltningen

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering av driftkostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 1 år 2021

Intäkter och kostnader mnkr, uppföljningstillfälle 1 år 2021

	Januari-februari 2021			Helår 2021		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Intäkter	12,6	15,2	2,7	89,9	91,9	2,0
Kostnader	91,2	97,7	-6,5	567,3	574,3	-7,0
Netto	78,7	82,5	-3,8	477,4	482,4	-5,0

Investeringar mnkr, uppföljningstillfälle 1 år 2021

Årsbudget	Januari-februari 2021				Helår 2021	
	Extra beviljat + överfört under året	Totalt anslag för året	Utfall för perioden	Periodens avvikelse mot totalt anslag för året	Prognos	Prognosens avvikelse mot totalt anslag för året
4,0	0,0	4,0	0,0	-4,0	4,0	0,0

Barbro Forsberg Nystedt
Förvaltningschef

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, uppföljningstillfälle 1 år 2021

Åtgärd			Startdatum	Planerad ekonomisk effekt (mnr)				Ekonomisk effekt enligt uppföljning (mnr)			
Löp. nr	Verksamhet som berörs	Beskrivning		2021	2022	2023	2021–2023	2021	2022	2023	2021–2023
1.1	Alla	Neddragen budget inom området förebyggande hälsa och anpassning	2021-01-01	0,400			0,400	0,400			0,400
1.2											
1.3											
1.4											
Inköpsstyrning				0,400	0,000	0,000	0,400	0,400	0,000	0,000	0,400
2.1	Fritidshem	Flytt av fritids till skollokalerna	2021-07-01	0,125	0,125		0,250	0,100	0,100		0,200
2.2	Förskola	Stängning av en avdelning vardera i Saxdalen samt Gonäs utifrån sjunkande barnantal	2021-01-01	0,340			0,340	0,305	0,075		0,380
2.3	Alla	Minskad uppräkningshyror jmf budgetdirektiv	2021-01-01	0,335			0,335	0,335			0,335
2.4											
Lokalkostnadsoptimering				0,800	0,125	0,000	0,925	0,740	0,175	0,000	0,915
3.1	Administration	Neddragning 1 tjänst	2021-01-01	0,350			0,350	0,185	0,560		0,745
3.2	Administration	Neddragen budget facklig verksamhet	2021-01-01	0,100			0,100	0,100			0,100
3.3	Alla	Minskad uppräkningslöner jmf budgetdirektiv	2021-04-01	0,800			0,800	0,800			0,800
3.4	Förskola och skola	Andel av tillfälligt statsbidrag "skolmiljarden" som vigs år upprätthållande av verksamhet vid öppna förskolan, nattis samt kulturskoleaktiviteter	2021-01-01	0,995			0,995	1,220			1,220
Bemanningsoptimering				2,245	0,000	0,000	2,245	2,305	0,560	0,000	2,865
4.1	Alla	Åtgärder inarbetade i budget - sänkningar barn- och elevpeng samt flersöråighetsmedel	2021-01-01	6,890			6,890	6,890			6,890
4.2											
4.3											
4.4											
Övrigt				6,890	0,000	0,000	6,890	6,890	0,000	0,000	6,890
TOTALT				10,335	0,125	0,000	10,460	10,335	0,735	0,000	11,070

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, uppföljningstillfälle 1 år 2021

Planerade åtgärder utan säkerställd effekt 2021 får ingå i slutlig helårsprognos först efter att de har godkänts av förvaltningschef

Åtgärd			Beslut om åtgärd		Är åtgärden planerad eller påbörjad?	Driftsättning, datum	Vilken realistisk ekonomisk effekt har åtgärden? Mnkr, två decimaler				Ingår åtgärdens ekonomiska effekt i slutlig helårsprognos för 2021?		
Löp. nr	Verksamhet som berörs	Beskrivning	Ev. mål	Förvaltning eller nämnd?			Datum	2021	2022	2023	2024	Ja/Nej	Belopp
1.1	Alla	Begäran om tillskott budgetmedel från KS/KF för utökade IT-kostnader m a a ny finansieringsmodell IT-center		Nämnd	2021-03-24	Planerad	3,20				Nej	effekten är inte tillräckligt sannolik för att beaktas i prognosen	0,00
1.2													
1.3													
Delsumma							3,20	0,00	0,00	0,00			0,00
2.1	Särskola	Begäran om tillskott budgetmedel från KS/KF för volymökning särskola		Nämnd	2021-03-24	Planerad	1,80				Nej	effekten är inte tillräckligt sannolik för att beaktas i prognosen	0,00
2.2													
2.3													
Delsumma							1,80	0,00	0,00	0,00			0,00
3.1													
3.2													
3.3													
Delsumma							0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
4.1													
4.2													
4.3													
Delsumma							0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
TOTALT							5,00	0,00	0,00	0,00			0,00

Social- och utbildningsförvaltningen

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering driftskostnader och prognosavvikelser, spec

Intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 1 år 2021

Social- och utbildningsnämnden, Utbildning, tkr

		Tillfälle 1, jan-febr 2021			Helår 2021		
		Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Intäkter	Administration	569	2 303	-1 734	3 949	4 949	-1 000
	Förskola	6 461	6 261	200	28 363	28 363	0
	Grundskola	5 529	6 666	-1 137	57 623	58 623	-1 000
	Totala intäkter	12 559	15 230	-2 671	89 935	91 935	-2 000
Kostnader	Administration	3 465	5 173	1 708	21 840	22 160	-320
	Förskola	31 304	30 848	-456	194 264	195 704	-1 440
	Grundskola	56 455	61 707	5 252	351 226	356 466	-5 240
	Totala kostnader	91 224	97 728	6 504	567 330	574 330	-7 000
Netto	Administration	2 896	2 870	-26	17 891	17 211	-680
	Förskola	24 843	24 587	-256	165 901	167 341	1 440
	Grundskola	50 926	55 041	4 115	293 603	297 843	4 240
	Netto	78 665	82 498	-3 833	477 395	482 395	-5 000

Enhetsvisa prognosavvikelser jan-feb 2021

		Prognos- avvikelse jan-21	Prognos- avvikelse feb-21	Kommentarer avvikelse
Grundskole- och sarskoleenh.	Sarskolan	-700	0	
	Kyrk 4-6	-200	150	
	Kyrk 7-9	-2 600	-2 500	Stora svårigheter att möta volymminskning under löpande läsår, trots att påtagliga åtgärder planeras till hösten. Tilldelade flerspråkighetsmedel täcker långt ifrån behoven.
	Vasa F-3	100	300	
	Junib F-6	0	-50	
	Solvik F-6	-850	0	
	Sörvik F-6	0	0	
	Frberg F-9	-100	-200	
	Lorensb 7-9	900	500	
	Lorensb 4-6	0	-50	
	Lorensb F-3	0	0	
	Knutsbo F-4	300	50	
	Blötberget F-6	0	100	
	Park F-6	0	0	
	Sunnansjö F-6	-250	-400	Stora svårigheter att möta volymminskning under löpande läsår, trots att påtagliga åtgärder planeras till hösten. Tilldelade flerspråkighetsmedel täcker långt ifrån behoven.
	Nyhammar F-6	-600	-600	Stora svårigheter att möta volymminskning under löpande läsår, trots att påtagliga åtgärder planeras till hösten. Tilldelade flerspråkighetsmedel täcker långt ifrån behoven.
	Skolor totalt	-4 000	-2 700	

		Prognos- avvikelse jan-21	Prognos- avvikelse feb-21	Kommentarer avvikelse
Förskoleenh.	Magneten	-100	0	
	Björkås	-750	0	
	Lärkan	0	0	
	Pluto	0	0	
	Stensveden	50	200	
	Håksberg	-50	100	
	Sörvik	50	-50	
	VillGott, öppen fsk	0	0	
	Biskopsnäset	50	-50	
	Hillängen	0	-100	
	Nyhammar	0	-100	
	Sunnansjö	0	-100	
	Lilla Park	-50	-300	Hög sjukfrånvaro ger höga vikariekostnader.
	Stallbacken	0	0	
	Knutsbo	-50	0	
	Högberget	-100	-150	
	Junibacken	0	0	
	Gonäs	-100	0	
	Ludvika Gärd	0	0	
	Lyckan	100	-150	
	Östansbo	0	50	
	Indianberget	-50	0	
	Saxdalen	0	-100	
Skogsläntan	-100	100		
Båret	-400	-500	Enhet fortfarande att betrakta som i uppstartsfas, utifrån hög omsättning på platser, vilket ger en lägre volym på årsbasis än på enhet med mer stabilt barnantal.	
Solsidan	-500	50		
Freden	0	-150		
Förskolor totalt	-2 000	-1 250		
Skola Förskola totalt	-6 000	-3 950		

Barbro Forsberg Nystedt
Förvaltningschef